

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ 2021
19 Μαρτίου 2021, Λευκωσία
Καλωσόρισμα Παύλου Καλοσυνάτου
Γενικού Διευθυντή του ΙΝΕΚ-ΠΕΟ

Αγαπητοί φίλοι, αγαπητές φίλες

Συνάδελφοι και συναδέλφισσες

Σας καλωσορίζω στην σημερινή μας εκδήλωση για την παρουσίαση της ετήσιας Έκθεσης για την Οικονομία και την Απασχόληση 2020 και σας ευχαριστώ για τη συμμετοχή σας σε αυτή τη σημαντική ετήσια δραστηριότητα του Ινστιτούτου Εργασίας Κύπρου ΠΕΟ.

Η ετήσια έκθεση του ΙΝΕΚ-ΠΕΟ για την οικονομία και την απασχόληση πραγματοποιείται σε μια δύσκολη συγκυρία. Το ξέσπασμα της πανδημίας του κορονοϊού στις αρχές Μαρτίου 2020 και τα μέτρα που πήρε η κυβέρνηση για τον περιορισμό της εξάπλωσης του, οδήγησαν την οικονομία της χώρας σε μία νέα οικονομική κρίση, πριν ακόμη η οικονομία καταφέρει να απορροφήσει τις συνέπειες της προηγούμενης οικονομικής κρίσης 2013-2015. Οι υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη ενδιάμεση χειμερινή έκθεσή τους, που δημοσιεύτηκε τον προηγούμενο μήνα, εκτιμά ότι η συστολή της οικονομικής δραστηριότητας έχει οδηγήσει στη μείωση τους ΑΕΠ στη χώρα μας κατά 5,8% το 2020. Η εκτίμηση για τη ζώνη του Ευρώ και την Ευρωπαϊκή Ένωση στο σύνολο της είναι 6,8% και 6,3% αντίστοιχα. Η ανεργία, παρά τα μέτρα στήριξης της απασχόλησης και των εργατικών εισοδημάτων, πλησιάζει επικίνδυνα σε διψήφιο αριθμό, ενώ οι μισθοί των εργαζομένων εκτιμάται ότι έχουν υποστεί μείωση κατά περίπου 3% το 2020. Μια μείωση που προστίθεται στις μεγάλες μειώσεις των εργατικών εισοδημάτων της προηγούμενης κρίσης.

Είναι γεγονός ότι η παρουσίαση της έκθεσης πραγματοποιείται με 2-3 μήνες καθυστέρηση. Επιλέξαμε να αναβάλουμε την παρουσίαση με την προσδοκία της χαλάρωσης των μέτρων περιορισμού, ώστε να γίνει σε συνθήκες φυσικής παρουσίας. Κάτι, που όπως αντιλαμβάνεστε ούτε και σήμερα, μέσα Μαρτίου, είναι εφικτό.

Πραγματοποιείται, ωστόσο, σε μια στιγμή κατά την οποία έχουν αναπτρωθεί οι ελπίδες για το τέλος της επιδημίας χάρη στους εμβολιασμούς, αλλά και ενώ παραμένουν μεγάλες αβεβαιότητες για σημαντικά ζητήματα όπως η ταχύτητα με την οποία αυτοί θα πραγματοποιηθούν, ποια θα είναι η φύση και η επικινδυνότητα των μεταλλάξεων του ιού κλπ. Επομένως, στο σημείο αυτό μπορούμε, πρώτον, να κάνουμε τον απολογισμό όσων συνέβησαν μέχρι τώρα, και δεύτερον, κάνοντας την υπόθεση ότι το τέλος της επιδημίας δεν θα αργήσει υπερβολικά, να εξετάσουμε ποιες είναι οι δράσεις και οι προτάσεις πολιτικής που θα ευνοούσαν του εργαζόμενους, τους ανέργους, τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού και την κοινωνία γενικότερα.

Η ανάλυση που παρουσιάζουμε στην εφετινή έκθεση για την οικονομία και την απασχόληση, αφορά καταρχάς τα μεγέθη που ενδιαφέρουν περισσότερο τους εργαζόμενους, δηλαδή τους μισθούς (κεφάλαιο 2), την απασχόληση και την ανεργία (κεφάλαιο 3), τις εισοδηματικές ανισότητες και την υλική στέρηση (κεφάλαιο 4). Στην

συνέχεια, εξετάζουμε την πορεία της κυπριακής οικονομίας κατά το 2019-2020 (κεφάλαιο 5), και ποιες είναι οι κινητήριες δυνάμεις της οικονομίας (κεφάλαιο 6).

Βασισμένοι στο σύνολο των συμπερασμάτων μας από τα κεφάλαια αυτά, καταθέτουμε την άποψη μας για τις προοπτικές ανάκαμψης της κυπριακής οικονομίας και διατυπώνουμε πολιτική πρόταση για την έξοδο από την βαθιά ύφεση που έχει προκαλέσει η επιδημία. Η πρόταση μας, την οποία θα αναλύσει στη συνέχεια ο Ηλίας Ιωακείμογλου, έχει ως αφετηρία την αδυναμία αυθόρμητης μετάβασης της οικονομίας από την ύφεση σε βιώσιμη ανάκαμψη. Θεωρούμε, ότι στην παρούσα συγκυρία και συνθήκες, θα πρέπει καταρχάς να σχεδιαστεί μια στρατηγική για την επίτευξη διατηρήσιμων ρυθμών οικονομικής μεγέθυνσης με πλήρη χρησιμοποίηση του παραγωγικού δυναμικού της χώρας. Για λόγους που αναλύουμε στην έκθεση, αυτή η στρατηγική προϋποθέτει η αντι-υφεσιακή κρατική παρέμβαση να προσανατολιστεί προς μία οικονομική μεγέθυνση που θα έχει ως κινητήρια δύναμη τις αυξήσεις των εισοδημάτων των μισθωτών, η οποία είναι γνωστή στην διεθνή βιβλιογραφία ως *wage-led growth*. Μεγέθυνση, δηλαδή, της οικονομίας ωθούμενη από τους μισθούς.

Η πρότασή μας για μία ανάπτυξη ωθούμενη από τους μισθούς δεν αφορά μόνο στην βελτίωση των οικονομικών μεγεθών, αλλά έχει ένα κοινωνικά δίκαιο χαρακτήρα. Η προηγούμενη οικονομική κρίση και η εφαρμογή του μνημονιακού προγράμματος οδήγησαν σε δραματική αναδιανομή του εισοδήματος σε βάρος της εργασίας. Αποτελεί, λοιπόν, ζήτημα κοινωνικής δικαιοσύνης η αποκατάσταση αυτής της αναδιανομής εισοδήματος σε βάρος του κόσμου της εργασίας. Επομένως, η αναδιανομή του εισοδήματος υπέρ των μισθών και οι αναγκαίες για αυτό διαρθρωτικές αλλαγές στην αγορά εργασίας έχουν διπλό χαρακτήρα: είναι κοινωνικά δίκαιες και αποτελούν επίσης και συστατικά στοιχεία μιας διαδικασίας οικονομικής μεγέθυνσης για τον τερματισμό της οικονομικής ύφεσης.

Σας καλούμε λοιπόν να διαβάσετε την έκθεσή μας και ιδιαίτερα την πρόταση πολιτικής που περιλαμβάνει, και να την συζητήσετε μαζί μας σήμερα, αλλά και μετά που θα την μελετήσετε με περισσότερη προσοχή.

Αγαπητές φίλες, αγαπητοί φίλοι,

Τις σχετικές με την οικονομία και απασχόληση εξελίξεις στην περίοδο της πανδημίας, αλλά και την πρόταση μας για την επόμενη μέρα, θα παρουσιάσει με περισσότερη λεπτομέρεια στη συνέχεια ο Ηλίας Ιωακείμογλου, που είχε την επιστημονική ευθύνη εκπόνησης της Έκθεσης.

Τη συνδικαλιστική διάσταση αυτών των εξελίξεων θα αναδείξει ο συν Πάμπης Κυρίτης, πρόεδρος του Δ.Σ. του INEK και γενικός γραμματέας της ΠΕΟ.

Σας ευχαριστώ ακόμα μια φορά για τη τιμή που μας κάνετε να είστε σήμερα μαζί μας.